Prebiehajúce postupy a konania v oblasti civilnej justície, ktoré sa začali v prechodnom období, budú podľa práva EÚ ďalej prebiehať. Na portáli elektronickej justície budú na základe vzájomnej dohody so Spojeným kráľovstvom príslušné informácie týkajúce sa Spojeného kráľovstva uverejnené do konca roku 2024.

Vykonávanie dôkazov

Anglicko a Wales

1 Dôkazné bremeno

1.1 Aké sú pravidlá týkajúce sa dôkazného bremena?

Pokiaľ ide o predmet dokazovania, vo všeobecnosti platí, že v občianskoprávnych veciach spočíva dôkazné bremeno na účastníkovi konania, ktorý uvádza danú skutočnosť, a to tak, že sudcu (alebo porotu) presvedčí, že na základe rovnováhy pravdepodobností je skutková podstata, ktorá je predmetom tvrdenia, správna. Dôkazné bremeno znášajú obidvaja účastníci konania okrem prípadov, keď je zrejmé, že navrhovateľ dôkazné bremeno neuniesol. V takom prípade má sudca právo pokračovať v konaní bez toho, aby dôkazné bremeno niesol druhý účastník konania.

Z praktického hľadiska to znamená, že súd je na základe rovnováhy pravdepodobností presvedčený o tom, že sa skutok stal. Toto kritérium závisí od skutočnosti, že čím vzácnejší výskyt, tým vyššie je dôkazné bremeno, ako vysvetlil lord Hoffman vo veci *Minister vnútra/Rehman**[1]*.

[1] [2001] UKHL 47.

1.2 Existujú pravidlá, ktoré vylučujú určité skutočnosti z dôkazného bremena? V ktorých prípadoch? Je možné predložiť dôkazy s cieľom dokázať, že konkrétne právne domnienky sú neplatné?

Nie je potrebné preukazovať skutočnosti, ktoré súd pripustil, ani skutočnosti, ktoré sú zjavné alebo ktoré sa netýkajú prípadu.

Zákon vychádza z rozličných domnienok, ktoré môžu byť vyvrátené dôkazmi svedčiacimi o opaku. Patrí medzi ne domnienka o legitímnosti detí, platnosti manželstiev, duševnej spôsobilosti dospelých a domnienka úmrtia nezvestnej osoby. Platí prezumpcia neviny, v občianskoprávnych konaniach sa však ako dôkaz, že sa účastník konania dopustil trestného činu, pripúšťa odsúdenie za trestný čin (čo znamená, že dotknutý účastník musí preukázať svoju nevinu).

Existuje domnienka nedbanlivosti, pri ktorej navrhovateľ dokáže, že utrpel ujmu spôsobenú zdrojom, nad ktorým mal výhradnú kontrolu odporca, a že nehoda predstavuje ten druh nehody, ktorý obyčajne býva výsledkom nedbanlivosti[1]. Podobná domnienka vzniká v prípade, ak bol osobe zverený tovar a táto osoba tovar stratila alebo ho zničila. Odporca môže v obidvoch prípadoch domnienku vyvrátiť.

Jednou oblasťou, v ktorej je dôkazné bremeno obrátené, je právo v oblasti diskriminácie v zamestnaní. Vo chvíli, ak je na prvý pohľad zrejmé, že ide o diskrimináciu, dôkazné bremeno sa prenesie na druhú stranu sporu, ktorá musí preukázať, že k diskriminácii nedošlo. Vyplýva to z európskych právnych predpisov v oblasti diskriminácie a v súčasnosti je tento postup zakotvený v zákone o rovnosti z roku 2010.

Napokon existuje niekoľko občianskoprávnych záležitostí, vo všeobecnosti súvisiacich s právnymi predpismi v oblasti zdravia a bezpečnosti, v ktorých sa uplatňuje objektívna zodpovednosť. To znamená, že na základe objektívnej povinnosti náležitej starostlivosti zamestnávateľa nesie v prípade nehody zodpovednosť zamestnávateľ.

[1] [2001] UKHL 47.

[2] Zásada *res ipsa Loquitor* alebo vec hovorí sama za seba.

1.3 Do akej miery musí byť súd presvedčený o určitej skutočnosti, aby na jej základe rozhodol?

Štandardom dokazovania v občianskoprávnych veciach je „zváženie pravdepodobnosti“. Inými slovami súd stanoví, že skutočnosť je preukázaná, ak sa presvedčí o tom, že je pravdepodobnejšie, že skutočnosť sa stala, ako že sa nestala. Ako už bolo uvedené, štandard sa uplatňuje pružne: presvedčivejšie dôkazy sú potrebné na preukázanie závažných obvinení, ako je podvod, na základe zváženia pravdepodobnosti, keďže takéto obvinenia sa vo všeobecnosti považujú za menej pravdivé.

Toto overenie sa mení v dvoch prípadoch. V prípadoch, keď neexistuje presvedčivý dôvod, existujú však protichodné dôvody, sudca môže stanoviť, že vec nebola preukázaná[1]. Navyše v návrhoch na rozsudok v skrátenom konaní[2] je latka nastavená pomerne nízko, súd prijme rozhodnutie bez toho, aby použil úplné zverejnenie alebo krížový výsluch.

[1] Tento jav bol predmetom skúmania vo veci *Rhesa Shipping* [1985] 1WLR.

[2] Často sa používa v rámci súdu pre oblasť technológií a stavebníctva na presadzovanie rozhodcovského rozsudku týkajúceho sa vyplatenia peňažnej sumy.

2 Získavanie dôkazov

2.1 Vyžaduje si získavanie dôkazov vždy podanie strany alebo môže sudca v určitých prípadoch získať dôkazy aj z vlastnej iniciatívy?

Dôkazy[1] sa v občianskoprávnych konaniach získavajú prostredníctvom sprístupnenia príslušných dokumentov účastníkmi konania a výpovedí svedkov a znalcov, pričom dôkazy sa musia predložiť súdu.

V každej veci sa uplatňujú odlišné pravidlá.

Zverejnenie informácií

Účastníci občianskoprávneho konania musia zverejniť informácie[2] o existencii dokumentov, ktorými disponujú alebo ktoré majú v držbe, a to v miere, v akej im to nariadi súd, a ďalším účastníkom konania musia umožniť preskúmanie týchto dokumentov. Súd obyčajne nariadi „štandardné zverejnenie“, v rámci ktorého účastníci konania musia vyvinúť primerané úsilie nájsť dokumenty, ktoré buď podporujú, alebo vyvracajú vec ktoréhokoľvek z účastníkov, a to bez toho, aby sa účastníci konania museli obracať na súd. Pri iných typoch zverejňovania informácií musí účastník konania požiadať súd o povolenie. Súd takisto môže nariadiť uchovanie dôkazov a majetku.

Svedkovia skutočnosti

Účastníci konania nepotrebujú povolenie súdu, aby na podporu svojho tvrdenia mohli predložiť svedeckú výpoveď. Účastník konania, ktorý sa chce odvolať na výpoveď svedka, však musí predložiť vyhlásenie svedka podpísané samotným svedkom, ktoré obsahuje svedeckú výpoveď, a zároveň musí svedka

vyzvať, aby pred súdom ústne vypovedal. Ak účastník konania neposkytne vyhlásenie svedka ani zhrnutie svedeckej výpovede pred súdnym konaním, nesmie predvolať svedka bez súhlasu súdu. Súd má navyše rozsiahle právomoci, pokiaľ ide o kontrolu dôkazov, ktoré povolí, napríklad vylúči dôkazy, ktoré by boli inak prípustné, alebo obmedzí krížový výsluch svedka.
Účastník konania môže požiadať aj o vydanie súdneho príkazu, ktorý umožní svedeckú výpoveď pod prísahou pred súdnym vyšetrovateľom[3], a to ešte pred pojednávaním v danej veci.
Úlohou sudcu je v podstate preskúmať všetky dôkazy predložené jednotlivými účastníkmi konania, čo nezahŕňa nezávislé zisťovanie skutočností.

Znalci

Účastník konania sa nesmie odvolávať na znalecký posudok[4], pokiaľ to nepovolí súd. Súd môže riadiť predmet, ktorého sa má týkať znalecký posudok, formu, akou sa má posudok predložiť, a poplatky pre znalca.
Ak by znalecký posudok požadoval viac než jeden účastník konania, súd môže nariadiť, že posudok podá jeden znalec vychádzajúci zo spoločných pokynov účastníkov konania namiesto toho, aby ho predkladali rôzni znalci poučení každým účastníkom konania. Súd môže takýto pokyn vydať z vlastného podnetu bez súhlasu účastníkov konania.
Súd nevyžaduje z vlastného podnetu, aby účastníci konania predložili znalecký posudok. Súd však môže vymenovať znalca za tzv. hodnotiteľa, ktorý mu poskytne pomoc v súvislosti s predmetom súdneho konania. Súd môže hodnotiteľovi nariadiť, aby vypracoval posudok (ktorého kópie sa musia zaslať účastníkom konania) a aby sa zúčastnil na súdnom konaní, a poskytol tak súdu poradenstvo.
V časti 35 pravidiel občianskoprávneho konania sa umožňuje, aby znalecký posudok podávali súbežne znalci z podobných disciplín. V týchto prípadoch účastníci konania vo všeobecnosti povedú krížový výsluch, sudca následne zhrnie stanovisko a požiada znalcov o súhlas.
[1] Pozri časť 32 pravidiel občianskoprávneho konania.
[2] Pozri časť 31 pravidiel občianskoprávneho konania.
[3] Časť 34.8 pravidiel občianskoprávneho konania.
[4] Pozri časť 35 pravidiel občianskoprávneho konania.

2.2 Aké kroky budú nasledovať v prípade, ak súd schváli žiadosť strany týkajúcu sa získania dôkazov?

Zverejnenie informácií

Na základe príkazu na zverejnenie informácií každý účastník konania musí ostatným účastníkom konania doručiť zoznam relevantných dokumentov, ktoré má alebo mal v držbe či k dispozícii. Ostatní účastníci konania majú právo na preskúmanie týchto dokumentov a na vyhotovenie ich kópií. Za vyhotovenie fotokópií sa môžu účtovať poplatky.

Svedkovia skutočnosti

Súd účastníkom konania nariadi, aby pred súdnym konaním doručili podpísané svedecké vyhlásenia každého svedka, na ktorého výpoveď majú v úmysle sa odvolávať. Vyhlásenie môže vypracovať svedok, ale často ho pripravuje právnik účastníka konania, v ktorého prospech svedok vypovedá. Vo vyhlásení by sa mala uvádzať úplná svedecká výpoveď, pokiaľ to je možné, jeho vlastnými slovami.
Ak bolo účastníkovi konania nariadené doručiť vyhlásenie svedka, účastník však nebol schopný toto vyhlásenie získať, tento účastník konania môže súd požiadať o povolenie poskytnúť zhrnutie svedeckej výpovede, v ktorej bude uvedené svedectvo, ktoré sa od svedka očakáva, alebo skutočnosti, na ktoré sa chce účastník konania svedka pýtať.
Ak súd nariadi, aby bola svedecká výpoveď poskytnutá pod prísahou, svedok bude vypovedať ústne pred vyšetrovateľom, ktorého súd vymenuje. Výsluch bude prebiehať rovnako, ako keby prebiehal na súdnom konaní, pričom svedka bude možné podrobiť plnému krížovému výsluchu a svedecká výpoveď sa písomne zaznamená.

Znalci

Ak súd povolí znalecký posudok, účastníci konania pripravia pokyny pre znalca/znalcov. Ak existuje spoločný znalec, účastníci konania mu môžu dať pokyny osobitne v prípade, ak sa na nich nemôžu dohodnúť. Znalec, ktorý má v prvom rade povinnosť voči súdu a nie voči niektorému z účastníkov konania, ktorí vydali pokyny, vypracuje písomný posudok. Účastník konania následne môže položiť písomné otázky znalcovi, ktorý dostal pokyny od obidvoch účastníkov konania alebo od druhého účastníka. Súd môže v prípade samostatných znalcov nariadiť aj to, aby znalci spolu diskutovali a zistili, na čom sa zhodnú a na čom nie. Znalci majú nárok na odmenu za svoje služby, ktorú zvyčajne hradia účastník alebo účastníci konania, ktorí znalcovi dali pokyny.

2.3 V ktorých prípadoch môže súd zamietnuť žiadosť strany o získanie dôkazov?

Vždy, keď účastníci konania požiadajú o príkaz, ktorý im umožňuje získať alebo predložiť dôkazy, je potrebné presvedčiť súd, že dotknuté dôkazy môžu byť relevantné a prípustné. Súd sa pri posudzovaní spôsobu, akým má vykonávať svoje právomoci, musí snažiť viesť veci spravodlivo, čo zahŕňa úsporu nákladov a riešenie vecí spôsobom, ktorý je spravodlivý, rýchly a primeraný významu, zložitosti a hodnote nároku. Tieto úvahy môžu súd viesť k tomu, že zamietne žiadosti alebo vydá vlastné príkazy (napr. môže vyžadovať jediného spoločného znalca namiesto osobitných znalcov vymenovaných každým účastníkom konania).

2.4 Aké rôzne dôkazné prostriedky existujú?

Skutočnosti možno preukázať dôkazmi, domnienkami a závermi, ktoré vyplývajú z dôkazov, ako aj zohľadnením určitých známych skutočností zo strany súdu (pozri vyššie). Medzi dôkazy, na ktoré sa v občianskoprávnom konaní možno odvolávať, patria svedecké výpovede, dokumenty a vecné dôkazy. Dokumentmi môžu byť listové dokumenty, počítačové záznamy, fotografie, videozáznamy a zvukové nahrávky. Vecné dôkazy tvoria ostatné hmotné veci relevantné pre predmet sporu, ktoré sa predložia súdu, napríklad výrobky, ktoré sú predmetom sporu týkajúceho sa duševného vlastníctva. Patriť medzi ne môže aj návšteva sudcu na mieste nehody alebo obhliadka iného relevantného miesta.

2.5 Aké sú spôsoby získania dôkazov od svedkov a líšia sa tieto spôsoby od spôsobov, ktoré sa využívajú na získanie dôkazov od svedkov – znalcov? Aké sú pravidlá týkajúce sa predkladania písomných dôkazov a znaleckých správ / posudkov?

V zásade platí, že svedkovia skutočnosti vypovedajú ústne na súdnom konaní. Ako už však bolo uvedené, každý účastník konania musí doručiť vyhlásenia svedkov od všetkých svedkov, na ktorých výpoveď má v úmysle sa odvolávať. Svedok sa na súdnom konaní požiada, aby potvrdil pravdivosť a správnosť svojho vyhlásenia, ktoré tým nadobudne štatút svedeckej výpovede v prospech účastníka konania, ktorý svedka predvolal. Ak bolo doručené len zhrnutie svedeckej výpovede, svedok bude musieť poskytnúť podrobnejšiu ústnu výpoveď.
Znalci predkladajú svoju výpoveď v písomných posudkoch, pokiaľ súd nerozhodne inak. Znalec vo svojom posudku musí uviesť závery, skutočnosti a predpoklady, z ktorých v posudku vychádza, ako aj základ svojich pokynov. Súd rozhodne, či je potrebné, aby sa znalec zúčastnil aj na súdnom konaní a vypovedal ústne. Súdom vymenovaný hodnotiteľ nemusí vypovedať ústne.

2.6 Majú niektoré dôkazné prostriedky väčšiu dôkaznú silu ako ostatné?

Súd má širokú právomoc, pokiaľ ide o rozhodovanie o váhe alebo dôveryhodnosti ktoréhokoľvek dôkazu. Neexistuje pravidlo, ktoré by bránilo predloženiu vyhlásenia vyjadreného mimo súdu ako dôkazu o skutočnostiach uvedených v tomto vyhlásení (dôkaz z druhej ruky)[1], takže účastník konania sa môže odvolať na list ako na dôkaz o jeho obsahu alebo na slová svedka o výroku inej osoby. Dôkazy z druhej ruky však často majú menšiu váhu ako priame svedectvo, najmä ak mohol byť požiadaný o svedectvo samotný autor vyhlásenia.

Niektoré dokumenty a záznamy sa akceptujú ako autentické. Napríklad záznamy podnikov a verejných orgánov sa akceptujú ako autentické, ak ich potvrdí predstaviteľ podniku alebo verejného orgánu, a jednotlivé druhy úradných dokumentov (ako sú právne predpisy, stanovy, príkazy, zmluvy a súdne záznamy) možno preukázať tlačenými alebo overenými kópiami bez ďalšieho dôkazu.
[1] Pozri časť 33 pravidiel občianskoprávneho konania a súvisiace praktické usmernenie.

2.7 Sú niektoré spôsoby dokazovania v záujme preukázania určitých skutočností povinné?

Niektoré transakcie (napr. závety a predaj pozemkov) sa musia vykonať písomne a na preukázanie takýchto transakcií sa preto vyžadujú listinné dôkazy.

2.8 Sú svedkovia podľa zákona povinní svedčiť?

Vo všeobecnosti platí, že svedkov, ktorí sú spôsobilí vypovedať, možno prinútiť, aby vypovedali. Účastník konania, ktorý chce zabezpečiť účasť svedka na súdnom konaní, pripraví predvolanie, v ktorom bude svedok vyzvaný, aby sa dostavil na súd a vypovedal. Keď súd vydá a riadne doručí takéto predvolanie, svedok je povinný dostaviť sa na vypočutie.
Ak súd nariadi, aby bola svedecká výpoveď poskytnutá pod prísahou, ale svedok sa nedostaví alebo odmietne odpovedať na oprávnené otázky, účastník konania, ktorý požiadal o výpoveď pod prísahou, môže požiadať o ďalší príkaz nariaďujúci, aby sa svedok dostavil na výpoveď alebo aby odpovedal na otázky.

2.9 V akých prípadoch môžu odmietnuť vypovedať?

Všeobecné pravidlo, že spôsobilých svedkov možno prinútiť, aby vypovedali, sa nevzťahuje na kráľovnú, zahraničných panovníkov a členov ich domácnosti, zahraničných diplomatických zástupcov a konzulárnych úradníkov, zástupcov určitých medzinárodných organizácií a sudcov a porotcov (v súvislosti s ich činnosťou v týchto funkciách). Manželov a príbuzných účastníkov konania možno v občianskoprávnych konaniach prinútiť vypovedať.
Svedkovia, od ktorých sa zvyčajne môže vyžadovať poskytnutie výpovede, sú napriek tomu oprávnení neposkytnúť niektoré dokumenty na kontrolu a odmietnuť odpovedať na niektoré otázky z dôvodu povinnosti zachovávať mlčanlivosť. Medzi hlavné druhy povinnosti zachovávať mlčanlivosť patrí povinnosť advokáta zachovávať mlčanlivosť (ktorá sa vzťahuje na komunikáciu, ktorej účelom je poskytnutie alebo vyhľadanie právneho poradenstva alebo získanie výpovede na účely súdneho sporu), privilegovaná komunikácia (ktorá sa týka komunikácie medzi účastníkmi konania, ktorí vyvinuli úprimné úsilie o dosiahnutie dohody v spore, ako je ponuka na urovnanie žaloby) a právo nevypovedať vo vlastný neprospech (čo znamená, že svedok nemusí vypovedať, ak existuje reálne nebezpečenstvo, že by svojou výpoveďou vystavil seba alebo svojho manželského partnera obvineniu alebo trestnoprávnej sankcii v Spojenom kráľovstve). Svedka možno zbaviť povinnosti zachovávať mlčanlivosť.
Dôvodom neposkytnutia dôkazov môže byť aj ochrana verejného záujmu, pokiaľ by ich poskytnutie bolo v rozpore s verejným záujmom. Medzi dôkazy, na ktoré sa môže vzťahovať imunita, patria dôkazy týkajúce sa národnej bezpečnosti, diplomatických vzťahov, fungovania centrálnej vlády, záujmu dieťaťa, vyšetrovania trestných činov a ochrany informátorov. Okrem toho novinári nie sú povinní zverejňovať svoje zdroje, pokiaľ ich zverejnenie nie je potrebné v záujme spravodlivosti alebo národnej bezpečnosti alebo na zabránenie nepokojom alebo trestným činom.
Bankovým úradníkom nie je možné nariadiť, aby predložili bankové knihy alebo aby vypovedali o ich obsahu, pokiaľ súd nemá zvláštne dôvody, aby im to nariadil, súd však môže nariadiť, aby sa určitej osobe umožnilo preskúmať položky na bankovom účte alebo vytvoriť ich kópiu.

2.10 Možno osobu, ktorá odmieta svedčiť, sankcionovať alebo prinútiť vypovedať?

Svedka, ktorý sa po doručení predvolania nedostavil na súd alebo ktorý odmieta svedčiť, možno za pohŕdanie súdom vziať do väzby (na vrchnom súde) alebo mu možno uložiť pokutu (na krajskom súde).

2.11 Existujú osoby, od ktorých nemožno získať svedeckú výpoveď?

Všetky dospelé osoby sú spôsobilé vypovedať v občianskoprávnych konaniach, pokiaľ nie sú neschopné porozumieť povahe prísahy, ktorú musia svedkovia skladať, alebo poskytnúť racionálne svedectvo, napríklad z dôvodu duševnej choroby. Ak detský svedok nerozumie povahe prísahy, jeho výpoveď aj tak môže byť prípustná, ale iba ak sa súd presvedčí, že dieťa rozumie povinnosti hovoriť pravdu a dostatočne dokáže odôvodniť výpoveď, ktorú poskytuje.

2.12 Aká je úloha sudcu a strán pri vypočúvaní svedka? Za akých podmienok môže byť svedok vypočutý prostredníctvom videokonferencie alebo iných technických prostriedkov?

Úloha sudcu a účastníkov konania

V minulosti svedkovia poskytovali hlavnú výpoveď na súdnom konaní formou odpovedí na nesugestívne otázky právneho zástupcu účastníka konania, ktorý svedka predvolal. V súčasnosti je však hlavnou výpoveďou vyhlásenie svedka, pokiaľ súd nenariadi inak. Svedok potom môže byť podrobený krížovému výsluchu advokátom protistrany, ktorý mu môže klásť sugestívne otázky. Znalci, ktorí ústne vypovedajú na súdnom konaní, sa tiež môžu podrobiť krížovému výsluchu, účastníci konania však nemôžu krížovému výsluchu podrobiť súdom vymenovaného hodnotiteľa. Vypočúvať svedka môže aj sudca, obyčajne s cieľom získať objasnenie jeho odpovedí na otázky právneho zástupcu.

Výpoveď prostredníctvom audiovizuálneho spojenia

Výpoveď prostredníctvom audiovizuálneho spojenia je možná iba v prípade, ak to povolí súd. Pri rozhodovaní, či má súd vydať príkaz umožňujúci, aby bola výpoveď poskytnutá týmto spôsobom, súd zohľadní vhodnosť použitia videokonferencie (najmä ak je svedok chorý alebo sa nachádza v zahraničí), náklady alebo úspory súvisiace s použitím audiovizuálneho spojenia a dôsledky na spravodlivosť konania (vrátane toho, že úroveň, na akej môže súd riadiť a posudzovať svedka, je viac obmedzená).

3 Hodnotenie dôkazov

3.1 Podlieha súd obmedzeniam pri vydaní rozsudku v prípade, ak účastník nezískal dôkazy zákonným spôsobom?

Ak bola komunikácia odoslaná poštou alebo telekomunikačnými systémami (medzi ktoré patria telefónne hovory, faxy a elektronická pošta) zachytená nezákonným spôsobom, dôkaz, ktorým je obsah tejto komunikácie, sa nesmie použiť na súdnom konaní. Inak sú dôkazy vo všeobecnosti prípustné aj vtedy, ak boli získané nevhodným spôsobom. Súd má však právomoc vylúčiť dôkazy, ktoré by boli inak prípustné. Pri rozhodovaní o konkrétnom postupe posúdi dôležitosť dôkazov v porovnaní so závažnosťou nevhodného konania. Ak okolnosti neodôvodňujú vylúčenie dôkazov, súd môže účastníka konania, ktorý konal nevhodne, potrestať iným spôsobom, napríklad tým, že mu nariadi nahradiť trovy konania.

3.2 Bude sa moja vlastná výpoveď považovať za dôkaz v prípade, ak som účastníkom konania?

Vyjadrenia (t. j. formálne dokumenty, v ktorých sa uvádza vec každého účastníka konania) sa môžu použiť ako dôkaz na predbežných pojednávaniach, na súdnom konaní však nebudú mať postavenie dôkazu.
Vyhlásenia svedkov podané účastníkmi konania sú ako dôkazy prípustné v rovnakej miere ako výpovede strán, ktoré nie sú účastníkmi konania.

Súvisiace odkazy:

Ministerstvo spravodlivosti

Pravidlá občianskoprávneho konania

Posledná aktualizácia: 08/09/2021

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré

tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.